

Wspomnienie o fotografiku

Zmarł Bohdan Horbaczewski, nestor toruńskiej fotografii, autor tysięcy zdjęć z życia Torunia.

Dobrze znany torunianom starszy pan w zielonym mundurze, z nieodłącznym aparatem fotograficznym, jeszcze do niedawna był widywany na miejskich uroczystościach patriotycznych. Zmarł 1 sierpnia 2013 roku, w wieku 89 lat. Pozostanie we wspomnieniach mieszkańców jako nieustrudzony dokumentalista życia Torunia i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Z naszym miastem związany od 1945 roku, urodził się w Grodnie w 1924 roku (wówczas w II Rzeczypospolitej, dziś na Białorusi). Tam się wychował i ukończył szkołę. Jego rodzina, zesłana w czerwcu 1941 r. przez Sowietów na 20 lat do Kazachstanu, cudem uniknęła wywózki dzięki opóźnieniu transportu. W czasie okupacji niemieckiej Bohdan Horbaczewski pracował w warsztacie elektrotechnicznym, w warsztacie maszyn rolniczych i w laboratorium elektrowni miejskiej. W 1944 roku, po przyjsciu wojsk sowieckich, pracował w radiowęźle w Grodnie jako technik dyżurny. Pod koniec 1945 roku przyjechał do Torunia i rozpoczął pracę w Polskim Radiu, na takim samym stanowisku (do 1953 r.). Jednocześnie podjął studia na UMK (chemia i biologia). Z powodu odmowy współpracy z UB został wyrzucony z pracy oraz przerwał studia. Przez rok zatrudniony był w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie w katedrze fizyki, a następnie współpracował z Katedrą Astronomii UMK. Pracował także jako asystent techniczny u profesora Jana Zabłockiego (członka PTL) w Katedrze Fizjologii Roślin UMK.

Na przełomie 1958 i 1959 roku dr Maria Znamierowska-Prüfferowa zatrudniła go jako fotografa w Dziale Etnograficznym Muzeum Miejskiego w Toruniu, gdzie wykonywał dokumentacje wystaw. W ramach podnoszenia kwalifikacji odbył trzytygodniowy kurs kinooperatorów w Warszawie. Uczestniczył w pracach organizacyjnych samodzielnego Muzeum Etnograficznego. Dokumentował muzealne badania terenowe, m.in. prowadzone przez Kalinę Antonowicz w powiatach chełmińskim i świeckim.

Na uroczystościach rocznicy Powstania Warszawskiego 1 sierpnia 2011 r.

Od 1971 roku zatrudniony był w Pracowni Konserwacji Zabytków, jako kierownik pracowni fotograficznej. W 1982 roku przeszedł na emeryturę. Przez kilkadziesiąt lat fotografował życie Torunia i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Od lat 90. Odbywał także podróże na Białoruś, głównie w okolice rodzinnego Grodna, gdzie fotografował polskie pozostałości i nagrywał wspomnienia spotkanych osób. Od kilkadziesiąt lat dokumentował też uroczystości w Kocku i Woli Gułowskiej związane z gen. Klebergiem, którego znał osobiście z czasów przedwojennych z Grodna.

Bohdan Horbaczewski jest autorem unikalnej dokumentacji fotograficznej toruńskiego cmentarza żydowskiego w Toruniu, przed jego ostateczną likwidacją w 1975 r. Został za to odznaczony specjalną statuetką przez naczelnego rabina Polski Michaela Schudricha w 2011 r., podczas uroczystości odsłonięcia w Toruniu tablicy pamiątkowej Zwi Hirscha Kalischera.

Z naczelnym rabinem Polski w Wyższej Szkole Filologii Hebrajskiej w Toruniu

Informacje biograficzne o Bohdanie Horbaczewskim pochodzą ze strony: www.polin-webfusion.pl/bohdanhorbaczewski/

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)